

1.12.2021

VN/31515/2021

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
Yksityisoikeus ja maksukyvyttömyys -yksikkö
Erityisasiantuntija Piritta Koivukoski-Kouhia

OIKEUSMINISTERIÖN ASETUS TUOMIOISTUINMAKSULAIN 2 §:SSÄ SÄÄDETTYJEN MAKSUJEN TARKISTAMISESTA

Asetuksenantovaltuus

Tuomioistuinmaksulaki 2 § 5 momentti

Perustelut

Tuomioistuimissa perittävien oikeudenkäyntimaksujen suuruudesta säädetään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:ssä. Pykälän 5 momentin mukaan pykälän 1-4 momenteissa säädettyjen maksujen suuruus tarkistetaan kolmivuotiskausittain oikeusministeriön asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti ja maksujen määrät pyöristetään lähimpään täyteen kymmeneen euroon. Oikeudenkäyntimaksujen euromääriä on viimeksi tarkistettu oikeusministeriön asetuksella tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018), joka tuli voimaan 1.1.2019.

Rahan arvon muutoksen laskemiseen soveltuu Tilastokeskuksen julkaisema elinkustannusindeksi. Voimassa olevaa asetusta annettaessa vertailulukuna käytettiin elinkustannusindeksiä elokuussa 2018. Sen pisteluku oli 1951 elokuussa 2018 ja 2020 elokuussa 2021. Elinkustannusindeksin muutoskerroin on näin ollen 1,035. Voimassa olevat maksujen euromäärät muunnetaan tällä muuntokertoimella rahan arvon muutoksen huomioon ottaviksi, lähimpään täyteen kymmeneen euroon pyöristäen.

Yksipuolisella tuomiolla tai myöntämisen perusteella tuomiolla ratkaistuissa tai sillensä jääneissä oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 §:ssä tarkoitetuissa riita-asioissa eli niin sanotuissa summaarisissa riita-asioissa maksuja ei esitetä nostettavaksi, koska näissä asioissa maksut keskimäärin vastaavat jo nykyisellään asioiden käsittelyn keskimääristä omakustannusarvoa. Omakustannusarvo vuonna 2020 oli 69 euroa, ja oikeudenkäyntimaksut ovat 65 euroa (tiedot toimitettu suoraan käräjäoikeuden tietojärjestelmään) ja 86 euroa (muut summaariset asiat). Valtion maksuista yleensä on säädetty valtion maksuperustelaissa (150/1992), jonka 6 §:n 3 momentin mukaan maksu voidaan erityisestä syystä määrätä suoritteen omakustannusarvoa korkeammaksi. Tällaista erityistä syytä ei summaarisia riita-asioita koskevan oikeudenkäyntimaksun määräämiselle omakustannusarvoa korkeammaksi ole. Huomioon tulee ottaa myös se yleinen tavoite, että velallisille kertyviä velkojen perintäkuluja tulisi pikemminkin rajoittaa kuin lisätä.

Lain 2 §:ssä vahvistettuja maksujen euromääriä esitetään siten tarkistettavaksi seuraavasti:

nykyinen maksu, euroa	rahan arvon muutos (1,035)	uusi maksu, euroa
510	527,85	530 (3,9 %)
260	269,1	270 (3,8 %)
2 050	2 121,75	2 120 (3,4 %)
4 100	4 243,5	4 240 (3,4 %)
6 140	6 354,9	6 350 (3,4 %)

Pyöritysten vuoksi maksukohtaiset korotusprosentit ovat välillä 3,4–3,9.

Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2022.

Taloudelliset vaikutukset

Oikeudenkäyntimaksuista kertyi valtiolle vuonna 2020 noin 32 miljoonan euron maksutulot, joista noin 25 miljoonaa kertyi summaaristen asioiden oikeudenkäyntimaksuista, joita ei esitetä nostettavan. Jos asiamäärät pysyisivät vuoden 2020 tasolla, korotukset lisäisivät oikeudenkäyntimaksutuloja arviolta noin 250 000 euroa vuodessa.

Asian valmistelu

Asia on valmisteltu oikeusministeriössä. Asetusluonnoksesta on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä.

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.